

**KONTAKT-
KONFERANSE
ARKIV TROMS
29.MAI 2024**

**INNSYN
&
ÅPENHET
I KOMMUNE-
NORGE**

**AGNAR KAARBØ,
KOMMUNAL RAPPORT**

§ 10. Plikt til å føre journal. Tilgjengeleggjering av journalar og dokument på Internett

Organet skal føre journal etter reglane i arkivlova med forskrifter.

Kongen kan gi forskrift om at organ som fører elektronisk journal, skal gjere han allment tilgjengeleg på Internett, og om korleis det skal gjerast.

Organ som er omfatta av lova, kan gjere dokument allment tilgjengelege på Internett, med unntak for opplysningar som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov.

Kongen kan gi forskrift om tilgjengeleggjering av dokument på Internett og om at visse typar personopplysningar og dokument som ein tredjeperson har immaterielle rettar til, ikkje skal gjerast tilgjengelege på denne måten.

§ 9. Journalføring

Eit offentleg organ skal ha ein eller fleire journalar for registrering av dokument i dei sakene organet opprettar. I journalen skal ein registrere alle inngåande og utgåande dokument som etter offentleglova § 4 må reknast som saksdokument for organet, dersom dei er eller blir saksbehandla og har verdi som dokumentasjon. Organinterne dokument etter offentleglova § 14 skal organet registrere i journalen så langt organet finn det tenleg.

Desse organinterne dokumenta skal likevel **alltid** journalførast:

- a. dokument som er omtalte i offentleglova § 14 andre ledd
- b. dokument som er omtalte i offentleglova § 16 første ledd bokstav a til d, § 16 andre ledd og § 16 tredje ledd første punktum
- c. dokument som er omtalte i offentlegforskrifta § 8.

Dokument i saker om innsyn er ikkje omfatta av journalføringsplikta, med mindre dokumenta gjeld eller inneheld ei nærmare grunngjeving, ein klage, eit krav om betaling for innsyn eller eit spørsmål om korleis innsyn skal givast.

**Statsforvalter opphever
hemmelighold av dokumenter
om intern uro i Bø**

**Rådmannen får ikke innsyn i
dokument om ledergruppas
mistillit mot henne**

**Får stryk for manglende
åpenhet**

**Statsforvalteren støtter
hemmelighold av politisk vedtak**

Sene og manglende svar på innsynskrav er et stort og vedvarende problem. Dette bør gjøres.

**Fillerister statsforvalter etter
innsynsnekt**

**SMS-ene om
kommunedirektøren i Lødingen:
– Det kommer stadig fram mer**

**Brøt offentlighetsloven: – Vi
tenkte at vi bare skulle avvente
ta den kjeften vi eventuelt får**

7. PUBLISERT 20.02.2024 11:45
**Politiet vil etterforske mer etter
brudd på offentlighetsloven i
Kautokeino**

**ÅPENHET OG
INNSYN ER
UUNGÅELIG**

Demokrati
forutsetter åpenhet

Samfunnsutviklingen
går i en retning

ÅPENHET ER:

Krevende

Positivt

Ufarlig

ÅPENHET ER KULTUR

...men
forutsetter
trygghet

Systemer

Praksis

Holdninger

Glade vinnere fra Ørland: Kommunalsjef Arild Risvik (f.v.), kommunedirektør Marit Ervik og ordfører Ogne Undertun (Ap).

Foto: Te

» PUBLISERT 21.09.2023 13:31

Ørland på topp på Åpenhetsbarometeret: – Orntli' stas!

Førsteplassen ga applaus i kommunestyret

ÅPENHETS- BAROMETER 2023

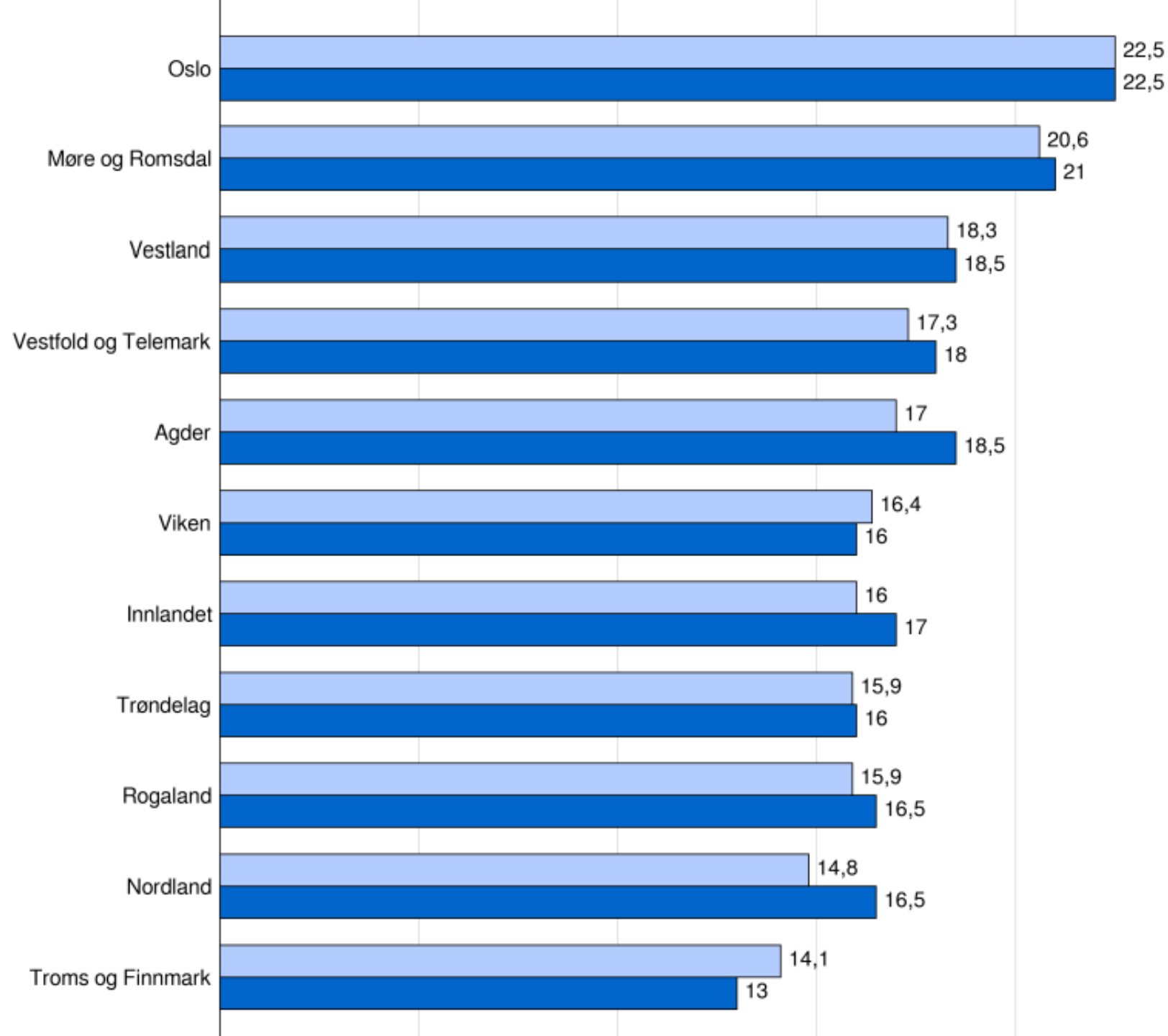
Hvem legger forholdene best til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale, slik Grunnlovens § 100 krever?

De har gjennomgående gode systemer og løsninger for å sikre åpenhet og innsyn, og gir allmennheten god tilgang til politiske dokumenter.

SENTRALE FUNN:

- Alle kommuner har postlister på nett. Bare fem har «dårlige» postlister. Kraftig forbedring fra 2018.
- Under halvparten publiserer de fleste av dokumentene som klikkbare fulltekstdokumenter på sin postliste.
- De aller fleste kommunene strømmer kommunestyremøtene live.
- 39 kommuner avslo innsyn i overordnede beredskapsplaner.
- Alle avgjorte klagesaker har endt med innsyn.

Møre og
Romsdal
best igjen
(og Oslo)

Tana kommune klatret fra bunnen til 2. plass på Åpenhetsbarometeret på to år, etter at kommunedirektør Inger Fjell har utført et omfattende arbeid for større åpenhet.

LEDER 28.09.2023 07:42

Lederartikler gir uttrykk for Kommunal Rapports syn. Ansvarlig redaktør har ansvar for innhold

Åpenheten kan bedres raskt

– *Da vi fikk resultatet for to år siden, og var på bunnen nasjonalt, fikk jeg panikk. Jeg hadde Kommunal Rapport foran meg, og leste om Modalen som var best i landet. Jeg tok avisa og gikk inn til arkivet og sa: «Sånn vil jeg ha det».*

- Skaffet seg en god postliste.
- Etablerte nye rutiner, blant annet raskt svar på innsynskrav.
- Interne dokumenter skal som hovedregel journalføres i den offentlige postlisten.
- Opplæring for ansatte og åpenhet som politisk sak.

– Det ble jo motstand.
Det var jo så ubekvemt.
Man hadde brukt
bekvemmelighetshensyn
for å unnta.

«Det blir jo mye støy».

Da spurte jeg, hvor er den
hjemmelen i offentlighetsloven?

Tana kommune klatret fra bunnen til 2. plass på Åpenhetsbarometeret på to år, etter at kommunedirektør Inger Fj et omfattende arbeid for større åpenhet.

EDER 28.09.2023 07:42

Lederartikler gir uttrykk for Kommunal Rapports syn. Ansvarlig redaktør har ansvar for innhold

Åpenheten kan bedres raskt

**er ikkje motivasjonen: – Me gjekk på ein
smell for nokre år sidan**

**Nytt system og nye rutinar skal gjera det lettare å sjå kommunen i
korta.**

Disse kommunene har hatt størst forbedring

Tabellen sammenligner hvordan hver kommune plasserte seg i Åpenhetsbarometeret for 2021 og 2022. Tana har hatt størst forbedring, mens Elverum har hatt størst tilbakegang.

 Søk

Kommune	Poeng 22	Plassering 22	▼ Endring 21-22
Tana	17,0	29	317
Fitjar	16,5	37	295
Sømna	17,0	29	289
Gulen	17,5	23	275
Holmestrand	18,0	16	267
Vågan	15,0	78	263
Lund	14,5	85	260
Luster	15,0	78	257
Råde	15,0	78	254
Våler (Viken)	15,5	61	252
Våler (Innlandet)	15,5	61	252
Gloppen	15,5	61	247
Flakstad	14,5	85	239
Fedje	16,0	52	231
Alver	14,0	98	230
Ullensaker	15,0	78	230

GODE RÅD...

FORHOLDET TIL PRESSEN

Dialog

Tillit

Respekt

HVORDAN ARBEIDER MEDIENE?

Innsyn,
avdekke

Kritiske,
varierende kunnskap

Systematisk,
undersøkende,
datadrevet

LÆRDOMMER

Innsynskrav må vurderes konkret og selvstendig

Kan hele dokumentet unntas eller bare opplysninger?

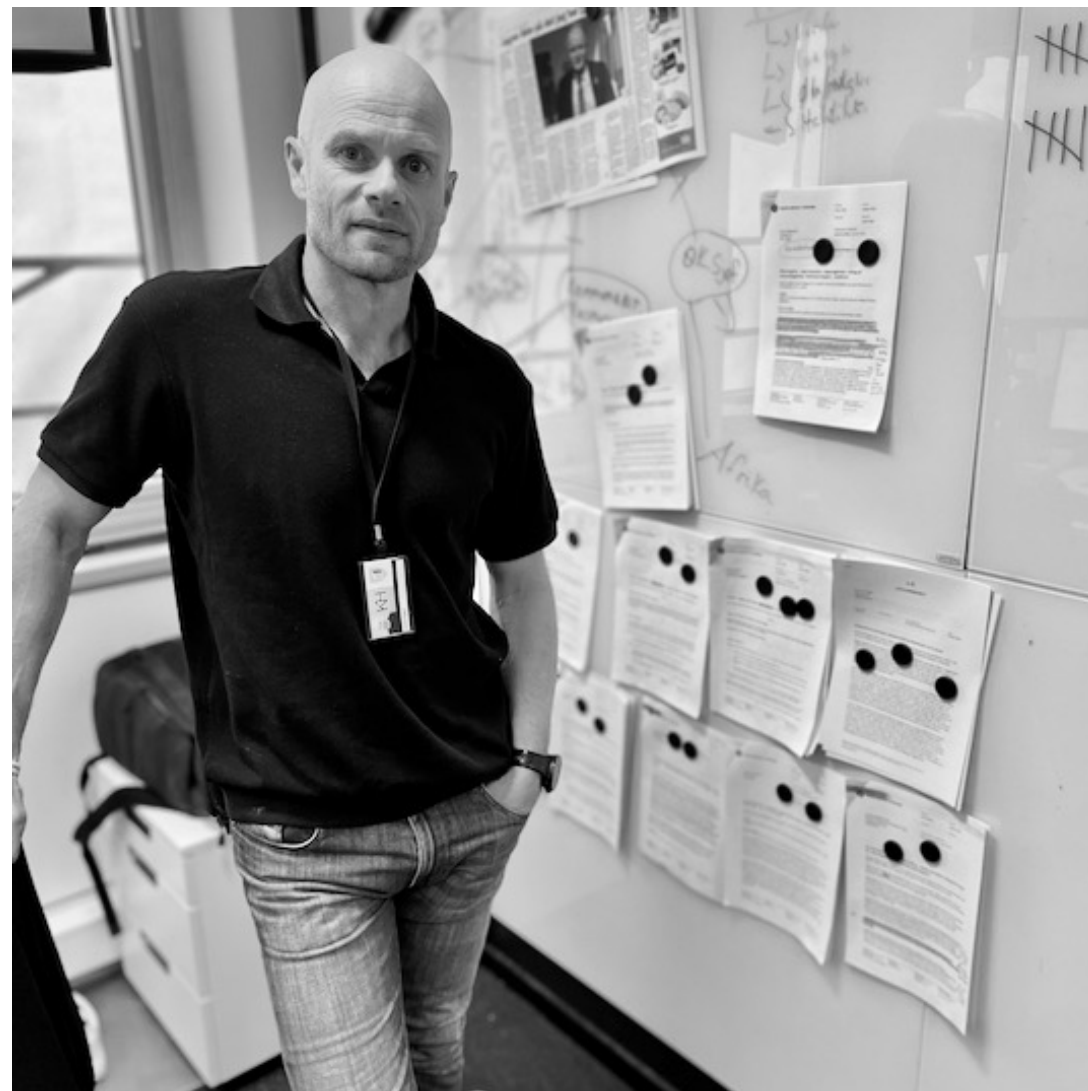
Det er plikt til å vurdere merinnsyn (unntatt når det er taushetsplikt)

FRIGÅRDS RÅD

Vekk med
bekvemmelighetshensyn

Arkivet må følge loven
– og journalføre – alt

Unntak trigger
journalisten

OPPSUMMERT

- Åpenhet er nødvendig, uunngåelig, vanskelig, vondt, **men ikke** farlig
- Mediene er nødvendige, uunngåelige, vanskelige, **men ikke** farlige

**We live in a political
world**

**Courage is a thing of the
past**

**The houses are haunted,
children aren't wanted**

**Your next day could be
your last**

- takk for meg

følg med på kommunal-rapport.no